

POSTANOWIENIE

Dnia 30 maja 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Błaszczyk

w sprawie **Z. S.**

uniewinnionego z art. 271 § 3 k.k. w zw. z art. 239 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

w dniu 30 maja 2023 r.,

po rozpoznaniu, na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.,

kasacji, wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Okręgowego w Koninie,

z dnia 15 lipca 2022 r., sygn. akt II Ka 389/21

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Turku,

z dnia 30 czerwca 2021 r., sygn. akt II K 191/17,

p o s t a n o w i ł:

1. **oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
2. **obciążyć Skarb Państwa kosztami postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem w sprawie sygn. akt II K 191/17 z dnia 30 czerwca 2021 roku Sąd Rejonowy w Turku uznał oskarżonego **Z. S.** za winnego tego, że w marcu i kwietniu 2003 roku w L. i R., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, występując w imieniu C. Sp. z o.o. z siedzibą w L. poprzez dostarczenie: fikcyjnego zamówienia na usługę transportową nr [...] z datą 21.03.2003 roku, która w rzeczywistości nie miała miejsca i sprostowania do tego zamówienia z datą 02.04.2003 roku oraz potwierdzenie przyjęcia fikcyjnej faktury VAT nr [...] z datą 24.03.2003 roku wystawionej przez PHU M. z siedzibą w P. udzielił pomocy K. M. i A. Ś. - sprawcom przestępstwa - polegającego na usiłowaniu sprzedaży nieustalonym nabywcom detalicznym poprzez wprowadzenie ich w błąd co do rodzaju, jakości i wartości nabywanego paliwa i doprowadzenia ich do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie nie mniejszej niż 66.800 złotych - w celu uniknięcia

odpowiedzialności karnej, to jest popełnienia czynu z art. 239 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 239 § 1 k.k. wymierzył mu karę 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności. Ponadto na podstawie art. 63 § 1 k.k. Sąd zaliczył oskarżonemu na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności okres tymczasowego aresztowania w sprawie od dnia 26 lipca 2005 roku do dnia 25 września 2006 roku, uznając karę pozbawienia wolności za wykonaną w tym zakresie. Sąd orzekł również na podstawie art. 45 § 1 k.k. przepadek na rzecz Skarbu Państwa korzyści majątkowej uzyskanej z popełnienia przestępstwa w kwocie 40.000 złotych.

Po rozpoznaniu apelacji Sąd Okręgowy w Koninie wyrokiem z dnia 15 lipca 2022 roku, II Ka 389/21 zmienił zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego w Turku z dnia 30 czerwca 2021 roku i uniewinnił oskarżonego Z. S. od popełnienia zarzucanego mu czynu z art. 271 § 3 kk. w zb. z art. 239 § 1 kk. w zw. z art. 11 § 2 kk.

Kasację od tego orzeczenia wniósł Prokurator Okręgowy w Płocku zarzucając rażące naruszenie art. 433 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 4 k.p.k., art. 5 § 2 k.p.k., art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k., polegające na przeprowadzeniu przez Sąd Okręgowy w Koninie nierzetelnej kontroli odwoławczej, w efekcie, której doszło do rażącego naruszenia przepisów postępowania, a mianowicie art. 410 k.p.k. i art. 4 k.p.k. poprzez wydanie wyroku w oparciu jedynie o część okoliczności ujawnionych w trakcie rozprawy głównej okoliczności, przede wszystkim wyjaśnienia oskarżonego, z pominięciem istotnych okoliczności przemawiających na niekorzyść oskarżonego; art. 7 k.p.k. poprzez dowolną, nieopartą na zasadach poprawnego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w szczególności zeznań świadków K. M. i A. Ś. oraz wzajemnej relacji tych zeznań z innymi dowodami zgromadzonymi w toku postępowania, art. 5 § 2 k.p.k. poprzez przyjęcie, że w sprawie pozostają niedające się usunąć wątpliwości, które muszą zostać rozstrzygnięte na korzyść oskarżonego i prowadzić do jego uniewinnienia, podczas gdy właściwa i rzetelna ocena całokształtu materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie pozwala na jednoznaczne rozstrzygnięcie wszelkich wskazanych przez Sąd odwoławczy wątpliwości i ustalenie sprawstwa i winy oskarżonego.

W oparciu o tak sformułowany zarzut skarżący wniósł o uchylenie

zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja prokuratora okazała się bezzasadna w stopniu oczywistym, co uzasadniało jej rozpoznanie i oddalenie na posiedzeniu bez udziału stron (art. 535 § 3 k.p.k.).

Zgodnie z wolą ustawodawcy, kasacja jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, skierowany przeciwko orzeczeniu wydanemu przez sąd odwoławczy na skutek rozpoznania środka odwoławczego. Celem postępowania kasacyjnego jest wyeliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń dotkniętych poważnymi wadami w postaci bezwzględnych przyczyn odwoławczych lub innych naruszeń prawa, ale o charakterze rażącym, a jednocześnie takich, które miały istotny wpływ na treść orzeczenia (art. 523 § 1 zd. pierwsze k.p.k.). Możliwość wniesienia skutecznej kasacji jest zatem istotnie ograniczona. Postępowanie kasacyjne nie jest z pewnością postępowaniem, które ponawiać ma zwykłą kontrolę odwoławczą. W jego toku kontrola poprawności oceny poszczególnych dowodów czy weryfikowanie zasadności ustaleń może następować tylko wyjątkowo, gdy w nadzwyczajnym środku zaskarżenia podnoszone są zarzuty rażącego naruszenia prawa procesowego, które mogło mieć wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia.

Analiza wniesionej kasacji w zakresie wyartykułowanych w niej przez oskarżyciela publicznego zarzutów rażącego naruszenia przepisów postępowania, tj. uchybienia przez Sąd odwoławczy przepisom art. 433 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 4 k.p.k., art. 5 § 2 k.p.k., art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k. prowadzi do wniosku, iż zarzuty te są niezasadne w stopniu oczywistym. Sąd *ad quem* prawidłowo i wnikliwie ocenił wyjaśnienia oskarżonego, a także zeznania wskazanych w kasacji świadków, czemu dał wyraz w obszernym i szczegółowym uzasadnieniu pisemnym (w szczególności - s. 6 - 7).

Czyniąc to wszystko Sąd Okręgowy wskazał, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie daje podstaw do przyjęcia, że oskarżony ułatwił sprawcom przestępstwa uniknąć odpowiedzialności karnej przez dostarczenie im stosownych dokumentów dla wykazania legalności transakcji w postaci zamówienia na [...] z 21.03.2003 r., sprostowania do zamówienia z 02.04.2003 r. oraz faktury VAT nr

[...]1 z 24.03.2003 r. Przyjęcie sprawstwa i winy oskarżonego stanowiło przede wszystkim konsekwencję dania wiary zeznaniom świadków K. M. oraz A. Ś., mimo iż swobodna, a nie dowolna ocena tychże zeznań winna prowadzić do wniosku, iż nie zasługują one na wiarę. Co przy tym istotne, zeznania tychże świadków nie znajdowało potwierdzenia w pozostałym materiale dowodowym, w świetle czego w sprawie brak jest obiektywnych i bezpośrednich dowodów świadczących o sprawstwie i winie oskarżonego Z. S.

Jak słusznie podkreślił Sąd Okręgowy zeznania świadków K. M. i A. Ś. nie mogą zostać uznane za wiarygodne, z uwagi na fakt, iż w toku całego postępowania były niekonsekwentne, ich treść ulegała zmianom, w zależności od tego w jakiej roli procesowej występowali, na co wprost wskazał świadek K. M. w toku rozprawy w dniu 18 marca 2014 r. Nadto zeznania świadków zawierały liczne sprzeczności co do tych samych okoliczności - w tym co najistotniejsze, w zakresie udziału oskarżonego w całym procederze. Świadców ci wskazywali siebie nawzajem jako osobę, która przekazała drugiemu numer telefonu nowego właściciela spółki C., przy czym żaden ze świadków nie potrafił wskazać konkretnego numeru z którego miał się kontaktować z oskarżonym. Ponadto świadek K. M. relacjonował wydarzenia w sposób skrajnie wybiórczy, nie był w stanie opisać wyglądu osoby z którą wówczas miał się spotkać ani wskazać pory dnia spotkania, a są to okoliczności istotne przy ocenie wiarygodności tychże zeznań, bowiem pozwalają na ocenę czy do takiego spotkania w ogóle doszło. Nadto wskazani świadkowie w tym samym postępowaniu zeznawali z kolei, że nie znali osobiście oskarżonego, nie kontaktowali się z nim bezpośrednio, wskazywali jedynie na kontakt telefoniczny, podczas którego mieli rozmawiać z mężczyzną o imieniu A., mimo iż oskarżony nosi inne imię. Ponadto świadek A. Ś. zeznawał, iż osoba z którą rozmawiał przez telefon miała około [...] lat, a oskarżony w chwili zarzucanego przestępstwa miał [...] lat. Co również niezwykle istotne, świadek A. Ś. nie rozpoznał oskarżonego na tablicy poglądowej z dnia 3 października 2004 r. W kontekście oceny wiarygodności zeznań tego świadka istotne znaczenie ma również zdarzenie jakie miało miejsce podczas wspólnego transportu z Aresztu Śledczego w B. do Zakładu Karnego w P. Podczas wskazanego transportu świadek A. Ś. nie rozpoznał oskarżonego, rozmawiając o nim z innymi przewożonymi

zatrzymanymi, co całkowicie poddaje w wątpliwość okoliczności podawane przez świadka w toku postępowania. Z uwagi na powyższe okoliczności, wskazujące na zasadność odmowy wiarygodności zeznań ww. świadków, w ocenie Sądu odwoławczego brak jest racjonalnych podstaw do odmówienia wiary wyjaśnieniom oskarżonego - wskazując, iż pozostają one w sprzeczności z zeznaniami ww. świadków.

Reasumując wskazać należy, że istota domniemania niewinności sprowadza się jak wiadomo do tego, że oskarżony jest w procesie karnym niewinny, a "przeciwne" musi mu być udowodnione, przy czym związana ściśle z domniemaniem niewinności zasada *in dubio pro reo* w art. 5 § 2 k.p.k. (odpowiednio w art. 3 § 3 k.p.k. z 1969 r.) nakazuje rozstrzygnąć nie dające się usunąć wątpliwości na korzyść oskarżonego. Oznacza to, że udowodnienie winy oskarżonemu musi być całkowite, pewne, wolne od wątpliwości (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 1999 r., V KKN 362/97, Lex nr 564945).

Wszystkie podniesione powyżej okoliczności implikowały ocenę o oczywistej bezzasadności wniesionej kasacji.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji postanowienia, a w oparciu o treść przepisu art. 637 a k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k. obciążył kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego Skarb Państwa.

[JML]

[Ł.n]

